

ИСПИТ ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОГ)

8. фебруар 2017.

Напомене. Испит траје 180 минута и ради се самостално. Није дозвољено напуштање сале 60 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба непрограмабилних калкулатора. Дозвољена је употреба само овога папира и једне вежбанке, који се морају заједно предати. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Вежбанка и овај папир се морају заједно предати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)							КОЛОКВИЈУМ				
Индекс година/број		Презиме и име									
/							ИСПИТ				
ПИТАЊА					ЗАДАЦИ						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	Укупно	1.	2.	Укупно	УКУПНО ПОЕНА	ОЦЕНА

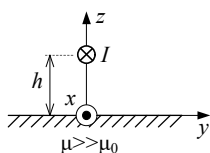
ПИТАЊА

1. У вакууму је познат електростатички потенцијал у Декартовом координатном систему, $V(x, y, z) = V_0 e^{-ax^2 - by^2}$, где је $-\infty \leq x \leq \infty$, $-\infty \leq y \leq \infty$, $0 \leq z \leq d$, а V_0 , a , b и d су позитивне константе. У тачкама у којима је познат потенцијал одредити (а) вектор јачине електричног поља и (б) густину запреминског наелектрисања.

(а)	(б)
-----	-----

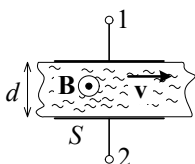
2. Одредити запреминску густину везаног наелектрисања у линеарној средини, пермитивности ϵ и специфичне проводности σ , у којој постоји стационарна струја, вектора густине $\mathbf{J}$.

3. Танак, дугачак, цилиндричан проводник постављен је у вакууму, на висини h изнад феромагнетске равни. Кроз проводник протиче временски константна струја јачине I . (а) Одредити вектор јачине магнетског поља у тачкама $(x, 0, 0)$. (б) Скицирати линије магнетског поља изнад равни.

(а)	(б)
-----	-----

4. Између електрода плочастог кондензатора протиче проводна течност, специфичне проводности σ , константном брзином $\mathbf{v}$, као на слици. Површина сваке од електрода кондензатора је S , а растојање између електрода је d ($S \gg d^2$). Кондензатор се налази у хомогеном, стационарном магнетском пољу магнетске индукције $\mathbf{B}$ (вектор $\mathbf{B}$ нормалан је на вектор $\mathbf{v}$ и на раван пртежа). Одредити разлику електричних скалар-потенцијала између прикључака кондензатора, U_{12} .

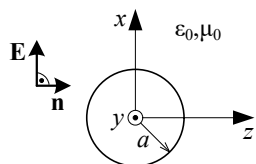

5. (a) Написати потпун систем једначина у интегралном облику, у временском домену, за брзо променљиво електромагнетско поље у произвољној средини, у којој је познат вектор јачине побудног електричног поља $\mathbf{E}_i$.

(б) Написати једначину континуитета у датом случају.

(a)	(б)
-----	-----

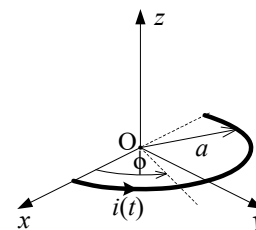
6. Раван униформан простопериодичан линијски поларизован ТЕМ талас, учестаности f и ефективне вредности електричног поља E , простира се у вакууму дуж z -осе. (a) Написати комплексне изразе за векторе јачине електричног и магнетског поља овог таласа, према референтним смеровима са слике. (б) Одредити флуks Поинтинговог вектора кроз затворену површ у облику сфере, полупречника a , са центром у координатном почетку, као на слици.

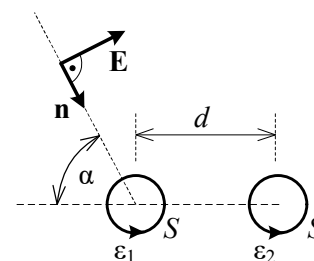
(a)	(б)
-----	-----

ЗАДАЦИ

1. У контури облика полукруга, полупречника a , постоји брзо променљива простопериодична струја $i(t) = \sqrt{2}I_0 \cos \phi \cos \omega t$, где су I_0 и ω константне и $0 \leq \phi \leq \pi$. (a) Одредити комплексну расподелу наелектрисања на контури. Одредити на z -оси комплексне представнике (б) магнетског вектор-потенцијала и (в) вектора јачине магнетског поља.

2. На две усамљене копланарне кружне контуре у ваздуху наилази раван униформан простопериодичан ТЕМ талас, учестаности f , под углом $\alpha = 60^\circ$ у односу на праву која спаја центре контура. Контуре су једнаких површина $S = 1,2 \text{ cm}^2$, а њихови су центри на међусобном растојању $d = 2 \text{ m}$. Орт простирања $\mathbf{n}$ и вектор јачине електричног поља $\mathbf{E}$ таласа леже у равни контура. Ефективна вредност електромоторне силе индуковане у првој контури је $\varepsilon_1 = 30 \mu\text{V}$. (a) Израчунати све могуће учестаности f из опсега $2 \text{ GHz} \leq f \leq 3 \text{ GHz}$ за које ова електромоторна сила, у односу на референтне смерове приказане на слици, фазно предњачи електромоторној сили ε_2 , индукованом у другој контури, за $\pi/3$. (б) Израчунати ефективну вредност вектора јачине електричног поља овог таласа за најнижу учестаност из тачке (a).

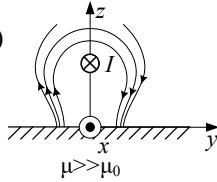
**ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА
ИСПИТА ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОГ),
ОДРЖАНОГ 8. ФЕБРУАРА 2017. ГОДИНЕ**

ПИТАЊА

1. (a) $\mathbf{E} = 2V_0 e^{-ax^2 - by^2} (ax\mathbf{i}_x + b\mathbf{i}_y)$. (б) $\rho = 2\varepsilon_0 (a(1 - 2ax^2) + b(1 - 2by^2))V_0 e^{-ax^2 - by^2}$.

2. $\rho = -\mathbf{J} \cdot \text{grad} \left(\frac{\varepsilon - \varepsilon_0}{\sigma} \right)$.

3. (a) $\mathbf{H}(x, 0, 0) \approx 0$. (б)

4. $U_{12} = -vBd$.

5. (a) $\oint_C \mathbf{E} \cdot d\mathbf{l} = -\int_S \frac{d\mathbf{B}}{dt} \cdot d\mathbf{S}$, $\oint_C \mathbf{H} \cdot d\mathbf{l} = \int_S (\mathbf{J} + \frac{\partial \mathbf{D}}{\partial t}) \cdot d\mathbf{S}$, $\oint_S \mathbf{D} \cdot d\mathbf{S} = \int_V \rho dv$, $\oint_S \mathbf{B} \cdot d\mathbf{S} = 0$, $\mathbf{D} = \mathbf{D}(\mathbf{E}), \mathbf{B} = \mathbf{B}(\mathbf{H}), \mathbf{J} = \mathbf{J}(\mathbf{E} + \mathbf{E}_i)$.

(б) $\oint_S \mathbf{J} \cdot d\mathbf{S} = -\int_V \frac{d\rho}{dt} dv$

6. (a) $\mathbf{E} = E e^{-j\beta z} \mathbf{i}_x$, $\mathbf{H} = \frac{E}{Z_0} e^{-j\beta z} \mathbf{i}_y$, где су $\beta = \omega \sqrt{\mu_0 \varepsilon_0}$ и $Z_0 = \sqrt{\mu_0 / \varepsilon_0}$. (б) $\oint_S \mathbf{P} \cdot d\mathbf{S} = 0$

ЗАДАЦИ

1. (a) $\underline{Q}' = \frac{1}{j\omega a} I_0 \sin \phi$, $\underline{Q}(\phi = 0) = \underline{Q}(\phi = \pi) = -\frac{1}{j\omega} I_0$. (б) $\underline{\mathbf{A}} = \frac{\mu_0 I_0 a}{8} \cdot \frac{e^{-j\beta \sqrt{a^2 + z^2}}}{\sqrt{a^2 + z^2}} \cdot \mathbf{i}_y$. (в) $\underline{\mathbf{H}} = \frac{I_0 a z (1 + j\beta \sqrt{a^2 + z^2}) e^{-j\beta \sqrt{a^2 + z^2}}}{8(a^2 + z^2)^{3/2}} \cdot \mathbf{i}_x$.

$\beta = \omega \sqrt{\mu_0 \varepsilon_0}$.

2. (a) $f \in \{2,15; 2,45; 2,75\} \text{GHz}$. (б) $E \approx 5,55 \text{mV/m}$.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ ДО 14. ФЕБРУАРА У 14:30 ЧАСОВА.
- УВИД У ЗАДАТКЕ, У СОБИ 63, ЈЕ 14. ФЕБРУАРА ОД 14:30 ДО 15:00 ЧАСОВА.

Са предмета Електромагнетика